

Två svenska vänner i lavinolycka i Alperna

Två svenskar i en grupp om 7-8 skidåkare dras med i en lavin, när de åker utför i samband med en avancerad off-pistkurs med erfaren ledare. Man har lavinsäkerhetsutrustning med sig och alla åkare har stor skidvana.

De svenska vännerna försvinner båda två under snön. Den ene tar sig snabbt upp igen, oskadd, men den andre syns inte till. Med sina spadar gräver hela gruppen efter mannen, som hittas livlös fem-sex minuter senare. Upplivningsförsök, både de som kamraterna påbörjar och de som strax senare görs av den ambulanshelikopter som snabbt är på plats, är resultatlösa. Mannen avled sannolikt av skadorna från fallet i lavinen.

Den svenska utlandsprästen i närmaste utlandsförsamling får larmet om olyckan samma dag på kvällen, via den resebyrå som svenskarna åkt med till Alperna. Frågan gäller om utlandsprästen kan ställa upp som stödperson, och eventuellt åka till skidorten för att stötta svenska resenärer och skidcentrets personal.

Initiala frågor från prästen till resebyrån:

- Har SOS International kontaktats?
- Har svenska UD kontaktats?

Alla centrala uppgifter som namn på de aktuella personerna, hemort, ålder etc. samt namn på kontaktpersoner som reseledare och skidcenter med telefonnummer, kontaktuppgifter och andra viktiga detaljer sändes på förfrågan skriftligt via e-post till utlandsprästen inför uppdraget.

Under kvällen skedde samråd mellan de tre närmaste utlandsprästerna, med information om händelsen och diskussion om åtgärder och eventuellt stöd- eller resursbehov. Samråd skedde även med företrädare vid utlandskyrkan, en kollega med vana från tidigare lavinolyckor för goda råd, och med regionchef för Svenska kyrkan i utlandet.

Följande dag avfärd till skidorten, med krislådan i bilen (kondoleansbok, ljus, ljushållare, fotoram, psalmbok, bibel, boken "När tillvaron rämnar", vit duk, näsdukar).

På skidcentret fanns sedan en vecka en stor grupp svenska skidåkare, två busslaster.

Möte med reseledaren och några av den avancerade skidkursens deltagare, de andra i kursen var, tillsammans med en fransktalande svensk anställd på skidcentret, på förhör hos polisen.

Frågor från utlandsprästen:

- Har alla varit i kontakt med sina anhöriga hemma i Sverige?
- Har den avlidnes anhöriga underrättats?

Förslag att samla hela gruppen, som varit med under lavinolyckan, och den avlidnes rumskamrater, senare under kvällen.

Samtal med skidcentrets chef och chefen för skidlärarna, för bakgrundsfakta och information.

Samtal på avskild plats med den avlidnes nära vän och medresenär, som också dragits med i lavinen men överlevt. Starka känslor och reaktioner.

Den enda ostörda platsen för ett samtal med hela gruppen var skidcentrets nattklubb, en kylslagen källarlokal där 14 personer samlades senare på kvällen.

I mitten ställde jag ett litet runt bord och lade på en vit duk. På bordet placerade jag tre ljus samt en liten låda med kleenex-dukar. Jag tände mittljuset, ett ljus för den avlidne och vi hade en tyst minut. De två övriga ljusen fick vara otända tills vidare. Därefter fick alla presentera sig och alla uppmanades att stänga av sina mobiltelefoner.

Samtalet genomfördes som ett avlastande samtal i grupp, och pågick med avbrott för middag från kl. 19 till ca 22.

Jag avslutade vår samling med att tända de två andra ljusen, det ena för den avlidnes föräldrar, det andra ljuset för den närvarande gruppen och deras fortsatta liv. Vi hade en stunds tystnad. Därefter bad jag alla att resa sig. Vi tog varandra i händerna och jag sade att jag tänkte avsluta vårt samtal på det sätt som jag avslutar de flesta samlingar inom kyrkans sammanhang, nämligen med de mångtusenåriga gamla välsignelseorden. Så läste jag den inkluderande varianten av den aronitiska välsignelsen (Herren välsigne oss...). Till sist lade jag fram de fem visitkort jag hade med mig och sade att den som ville kunde ta ett kort och därmed kunna få vidare kontakt med mig. Alla korten försvann. Så sade vi godnatt till varandra med varma kramar.

Följande dag rymde ytterligare ett samtal med den avlidnes vän inför hemresa till Sverige. Dessutom togs efter återkomst till utlandskyrkan ny kontakt med resebyrån i Sverige (den som larmade om händelsen) med rapport om insatsen, och med önskemål om att resebyrån skulle stötta den avlidnes vän och medverka till en kontakt mellan denne och den avlidnes föräldrar.

Dessutom på nytt kontakt med skidcentret, om eventuella ytterligare stödbehov.

Erfarenheter:

- Värdefullt med snabb direktkontakt med larm från resebyrån. Normalt går kontakten med Svenska kyrkan i utlandet vid olyckor via SOS International eller ambassaden. Resebyråns egna initiativ till direktkontakt med närmste utlandsförsamling medgav ovanligt snabbt engagemang i händelsen.
- Bra att få viktiga uppgifter skriftligt, via e-post.
- Samråd med kolleger och chefer, informera om vad som hänt och diskutera åtgärder och resursbehov.
- Avlastande samtal: 14 personer en lite för stor grupp, samtalet tog lång tid.
- Lokalen var lite för kylig, alla blev smått frusna.
- Var tillgänglig, lämna kontaktuppgifter, följ upp samtal.
- Lämna rapport till berörda organisationer (resebyrå, UD/ambassad), arbetskamrater/kolleger och till utlandskyrkans kansli.